

KAPLICA PW. JEZUSA MIŁOSIERNEGO W SZPITALU POWIATOWYM W CHRZANOWIE

KOŚCIOŁY PARAFIALNE W CHRZANOWIE

Józef Adamczyk

Kaplica pw. Jezusa Miłosiernego
w Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie

Kościół parafialny w Chrzanowie

Józef Adamczyk

Chrzanów 2018

BIBLIOTECZKA REGIONALNA ZIEMI CHRZANOWSKIEJ

4

Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie

Skład: Małgorzata Zbroszczyk

Grafika: Bogusław Mucha

Korekta: własna autora

Druk i oprawa: Poligrafia Redemptorystów

Sfinansowano ze środków
Powiatu Chrzanowskiego

ISSN: 2544-6231

ISBN: 978-83-952555-3-3

Kaplica pw. Jezusa Miłosiernego w Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie

Pierwszy szpital w Chrzanowie wybudowany został w latach 1930 - 1934. Początkowo nie posiadał kaplicy szpitalnej. Opiekę duszpasterską w szpitalu w latach 1934 - 1944 sprawowali księża z parafii w Kościelcu, a w szczególności proboszcz ks. Wacław Molewicz. Szpital znajdował się na terenie parafii w Kościelcu i obecnie nadal należy administracyjnie do tej parafii.

Mimo braku kaplicy szpitalnej, za zgodą Kurii Metropolitalnej w Krakowie, od stycznia 1938 roku księża z parafii w Kościelcu udzielali Sakramentu Chrztu Świętego dzieciom słabym, urodzonym w szpitalu, których życie było zagrożone.

Obsługę chorych w szpitalu objęły od 29 października 1937 roku siostry Elżbietanki z Katowic, w miejsce dotychczasowych pielęgniarek świeckich. Początkowo tych sióstr zakonnych było cztery, a później doszło jeszcze sześć. Pierwszą siostrą szpitalną przełożoną, która tu przybyła była s. Longina Helena Pruchnik. W styczniu 1938 roku ks. Wacław Molewicz zwrócił się pisemnie do Kurii Metropolitalnej w Krakowie o zgodę na urządzenie w szpitalu stałej kaplicy. Na podstawie Reskryptu Kurii Książecko-Metropolitalnej w Krakowie z dnia 12 października 1939 roku, w 1942 roku urządzono w szpitalu kaplicę z prawem przechowywania Najświętszego Sakramentu i odprawiania Mszy Świętych na okres lat dziesięciu. Kaplica pw. Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej umieszczona została w jednej z sal szpitalnych na trzecim piętrze i odpowiadała wszelkim wymogom liturgicznym.

Od 1942 roku w kaplicy szpitalnej, za zgodą Kurii, wystawiano Najświętszy Sakrament w monstrancji, ale tylko w niektóre dni i nabożeństwa.

W tym czasie w szpitalu pracowało 26 sióstr zakonnych: 20 Elżbietanek ze Zgromadzenia Sióstr Świętej Elżbiety oraz 6 Szarytek ze Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Świętego Wincentego a Paulo sprowadzonych do pomocy z Domu Zakonnego w Bobrku.

W maju 1943 roku, w związku z przemieszczeniem niektórych oddziałów szpitalnych, zaistniała konieczność przeniesienia kaplicy na parter szpitala do sali szpitalnej również odpowiadającej wymogom liturgicznym.

Ks. Wacław Molewicz proboszcz parafii w Kościelcu i równocześnie sprawujący opiekę duszpasterską w szpitalu zwrócił się do Kurii Metropolitalnej w Krakowie o akceptację zaistniałego przeniesienia kaplicy, skąd otrzymał zgodę na czas potrzebny. Kaplicę po przeniesieniu poświęcono 29 listopada 1944 roku.

Kaplicę urządzono w sali szpitalnej o powierzchni ok. 50 m² i wyposażono w ołtarz przyścienny z drewnianym tabernakulum, na którym stała ceramiczna kolorowa figura Najświętszej Marii Panny Niepokalanie Poczętej o wysokości 80 cm, patronki kaplicy.

Po przeniesieniu kaplicy do nowego szpitala, figura przekazana została siostrom Służebniczkom w Kościelcu. Obecnie odnowiona znajduje się w świetlicy Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Chrzanowie-Kąty przy ulicy Śląskiej 62a. W kaplicy znajdował się konfesjonał, fisharmonia, obrazy Drogi Krzyżowej, krzesła i ławki drewniane.

W 1944 roku Niemcy zamknęli i całkowicie zlikwidowali kaplicę szpitalną, przenosząc ją wraz z siostrami zakonnymi do budynku

mieszkalnego w Chrzanowie, przy rzece Chechło obecnie ulica Szpitalna 27). Tam została urządzona mała tymczasowa kapliczka, przeznaczona dla siostr zakonnych, a w wyjątkowych okolicznościach dla potrzeb duszpasterskich szpitala.

Wznowienie działalności szpitala miało miejsce 12 marca 1945 roku. Początkowo szpital przeznaczony został dla rannych żołnierzy Armii Czerwonej. Dla osób cywilnych szpital był urządzony w budynku tzw. "Ubezpieczalni" przy ulicy Sokoła w Chrzanowie (obecnie Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego ul. Sokoła 19). Siostry zakonne pracujące w szpitalu czasowo zamieszkały w budynku plebanii w Kościelcu. Po zakończeniu działań wojennych, w 1945 roku, kaplica szpitalna została ponownie urządzona w miejscu poprzednim na parterze szpitala.

Ółtarz w kaplicy starego szpitala w latach 50-tych XX w. Z archiwum s. Lidii Jadczyzyn.

W czasie wizytacji kanonicznej kościoła i parafii w Kościelcu, w dniu 1 września 1945 roku, kaplicę wizytował i bierzmował chorych ks. bp Stanisław Rospond - sufragan krakowski. W kwietniu 1946 roku szpital opuściły siostry Elżbietanki i wróciły do swoich Domów Zakonnych na Dolnym Śląsku. W ich miejsce przyszło 20 sióstr Służebniczek Starowiejskich ze Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej.

Pocztówka (1971r.) z widokiem na budynek główny starego szpitala - wyburzony w 2012r.
Ze zbiorów Józefa Adamczyka.

Na skutek nasilającej się w Polsce ateizacji, w maju 1951 roku władze szpitala odsunęły od stanowisk kierowniczych pracujące w szpitalu siostry Służebniczki. Pozostałe siostry w dalszym ciągu pracowały, ale wyłącznie przy obsłudze chorych. W 1979 roku w szpitalu pracowało 8 sióstr.

Po zakończeniu wojny w latach 1945-1975 opiekę duszpasterską w szpitalu i kaplicy w dalszym ciągu sprawowali księża z parafii w Ko-

ścielcu z proboszczem ks. Wacławem Molewiczem do 1953 roku, z proboszczem ks. Edwardem Broszkiewiczem do 1969 roku oraz z proboszczem ks. Józefem Horeckim do 1977 roku. Pierwszym mianowanym kapelanem szpitala był ks. Józef Loranc. Funkcje kapelana pełnił w latach 1975-1983.

W czasie choroby kapelana, w opiece duszpasterskiej pomagał proboszcz parafii w Kościelcu ks. Edward Wielgus.

W 1981 roku kaplicę w starym szpitalu wizytował krakowski biskup pomocniczy ks. bp Stanisław Smoleński. W dniu 17 listopada 1983 roku Ojciec św. Jan Paweł II udzielił Apostolskiego Błogosławieństwa chorym i personelowi szpitala. W kaplicy umieszczono na ścianie pamiątkowy dokument udzielonego błogosławieństwa.

Następnymi kapelanami byli:

- W latach 1983-1987 ks. Jan Gustyn - inicjator remontu generalnego pomieszczenia kaplicy (malowanie i częściowa wymiana mebli oraz wyposażenia). W tym czasie na bocznej ścianie namalowany został wizerunek bł. Brata Alberta Chmielowskiego przez artystę malarza z Krzeszowic Mariana Konarskiego.
- W latach 1987-1988 ks. Józef Kadela,
- W latach 1988-1993 ks. Józef Gut,
- W latach 1993-1995 ks. Krzysztof Kóska,
- W latach 1995-2002 ks. Jan Zaręba - projektant oraz inicjator urządzenia i wystroju kaplicy w nowym szpitalu.

Po wybudowaniu nowego szpitala, którego budowa trwała w latach 1978-2002, kaplica w starym szpitalu funkcjonowała w zasadzie do 1998 roku tj. do czasu przeniesienia do nowego szpitala większości oddziałów szpitalnych.

Dokumentacja konstrukcyjno-architektoniczna budowy nowego szpitala nie przewidywała pomieszczenia przeznaczonego na kaplicę szpitalną. W planach przewidziano natomiast wybudowanie osobnego budynku z przeznaczeniem na kaplicę szpitalną, na obecnym parkingu wewnętrznym dla personelu. Projekt nie został jednak zrealizowany.

Nowy Szpital w Chrzanowie. Fotografia lotnicza z archiwum Urzędu Miejskiego w Chrzanowie

Po przeprojektowaniu planów budowy, kaplica zlokalizowana została w pawilonie A na parterze, w części handlowej, z wejściem do kaplicy i zakrystii z ciemnego korytarza. Pomieszczenie dla kaplicy musiało być jednak adaptowane w wolnych lokalach przeznaczonych uprzednio na inne cele. Powierzchnia kaplicy obecnie wynosi 120 m², posiada 90 miejsc siedzących oraz zakrystię wielkości 20 m².

Do czasu urządzenia kaplicy w adaptowanym pomieszczeniu, początkowo (koniec 1996 roku), tymczasowe, prowizoryczne miejsce przeznaczone do odprawiania Mszy Świętych zostało urządzone na pierwszym piętrze, na korytarzu w okolicy Oddziału Dziecięcego.

Kaplica urządzona na korytarzu w Nowym Szpitalu.
Chrzanów, lata 90. XX wieku. Fot. E. Potocka

Równocześnie kapelan ks. Jan Zaręba rozpoczął urządzenie kaplicy oraz zakrystii według własnych koncepcji i możliwości finansowych. Wystrój frontowej ściany prezbiterium nad tabernakulum oraz wyposażenie wnętrza kaplicy zmieniany był kilkakrotnie w latach 1997-2015. Fundusze przeznaczone na wyposażenie i urządzenie kaplicy i zakrystii pozyskiwane były przez ówczesnego kapelana ks. Jana Zarębę z ofiar różnych parafii, w których ksiądz kwestował oraz głosił rekolekcje i okolicznościowe kazania.

Obecny wystrój i wyposażenie kaplicy:

W prezbiterium na ścianie frontowej umieszczony jest ołtarz przyścienny z tabernakulum, nad którym jest podświetlony w ramie obraz Pana Jezusa Miłosiernego – „Jezu ufam Tobie”. Obraz ten znajdował się już w kaplicy przed 1998 rokiem. Obok obrazu przy ścianie stoją figury: Matki Bożej Fatimskiej i św. Józefa z Dzieciątkiem. Z prawej strony ołtarza umieszczony jest obraz z wizerunkiem św. Jana Pawła II, z lewej obraz z wizerunkiem św. Faustyny Kowalskiej.

Fot. z archiwum Marii Szczelichowskiej

Fot. z archiwum Marii Szczelichowskiej

Fot. z archiwum Marii Szczelichowskiej

Fot. Kamil Bogusz

Fot. Tomasz Szreter

Od 12 kwietnia 2015 roku kaplica posiada umieszczone w gablotach obok obrazu „Jezu Ufam Tobie” relikwie: św. Jana Pawła II (relikwiarz w kształcie płomienia z krzyżykiem - po prawej stronie od okien) oraz św. Siostry Faustyny Kowalskiej (relikwiarz w kształcie serca - po lewej stronie od zakrystii).

W niedzielę, 2 października 2016 roku uroczystie wprowadzono do kaplicy relikwie św. Ojca Pio – kapucyna z Pietrelciny (1887-1968). Relikwie w relikwiarzu umieszczone są w ołtarzyku na bocznej ścianie kaplicy, między oknami.

Uroczystego poświęcenia ołtarzyka z relikwiarzem dokonał podczas Mszy Świętej Ojciec Roman Rusek – Krajowy Koordynator Grup Modlitewnych Ojca Pio z ramienia Episkopatu Polski. Na belce stropowej, nad tabernakulum, umieszczony jest napis: "WSTAŃ IDŹ WIARA UZDRAWIA".

Drugi ołtarz ofiarny wolnostojący, krzyż przyołtarzowy oraz ambonka umieszczone są bliżej nawy. Wnętrze kaplicy wyposażone jest w klęczniki, konfesjonał, kropielnicę, krzyż drewniany przy wejściu do kaplicy, ceramiczną kolorową Drogę Krzyżową, ławki środkowe i boczne, obraz z wizerunkiem św. Ojca Pio oraz portret Papieża Franciszka.

Do 2013 roku na ścianach bocznych przy oknach wisiały słynące łaskami obrazy Matki Bożej z różnych sanktuariów maryjnych.

W nawie na belkach stropowych umieszczone są napisy: "BO WE MNIE JEST ZDROWIE I WE MNIE JEST ŻYCIE" oraz "CHODŹCIE TU DO MNIE WY, KTÓRZY CIERPICIE".

Kaplica jest pod wezwaniem "Jezusa Miłosiernego" i pod patronatem św. Siostry Faustyny Kowalskiej.

Duszpasterstwo przy kaplicy prowadzone jest od 2007 roku przez księży Salwatorianów SDS z klasztoru w Trzebini.

Aktualnie w szpitalu pracują dwie siostry zakonne: s. Służebniczka i s. Pasjonistka.

Od 2003 roku duszpasterstwo przy kaplicy w nowym szpitalu prowadzili księża kapelani: w latach 2003-2004 ks. Adam Biłka,

- w latach 2003-2006 ks. Mariusz Kopacz,
- w latach 2004-2008 ks. Robert Anusiewicz,
- w latach 2006-2008 ks. Tadeusz Tylka,
- w latach 2007-2008 ks. Waldemar Przeniczny SDS oraz ks. Dariusz Kubica SDS,
- w latach 2008-2010 ks. Jan Karwath SDS oraz ks. Jacek Łabęcki SDS,

- w latach 2010-2014 ks. Roman Góral SDS,
- w latach 2010-nadal ks. Edward Toman SDS,
- w latach 2014-2015 ks. Andrzej Waszczuk SDS,
- w latach 2015- 2016 ks. Robert Stachowicz SDS,
- w latach 2016 - 2017 ks. Wojciech Woźniak SDS,
- w latach 2017 - 2018 ks. Szymon Szepietowski SDS.

W ramach wizytacji kanonicznych w parafii Kościelec, kaplicę w nowym szpitalu wizytowali krakowscy biskupi pomocniczy: w 1996 roku ks. bp Jan Szkodoń oraz w 2004 roku ks. bp Kazimierz Nycz.

W kaplicy odprawiane są Msze Święte (z wyjątkiem lipca i sierpnia):
środy, czwartki, piątko godz. 16:30,
wtorki o godz. 6:30,
soboty o godz. 9:30,
niedziele i święta o godz. 6:00 i 9:30.

W środy po Mszy Świętej i nabożeństwie do Matki Bożej Nieustającej Pomocy można przyjąć w kaplicy Sakrament Chorych.

Biografie

ks. Robert Anusiewicz

ur. w 1973 roku w Siedlcu, wyświęcony w 2000 roku.

ks. Adam Biłka

ur. w 1960 roku w Wadowicach, wyświęcony w 1989 roku.

ks. Edward Broszkiewicz

ur. 1909 r. w Krakowie, wyświęcony na kapłana w 1937r., zm. w 1966 r. w Makowie Podhalańskim i tam pochowany na cmentarzu w grobowcu księży z Domu Księży Chorych.

ks. Roman Góral SDS

ur. w 1949 roku w Prusicach, wyświęcony w 1980 roku.

ks. Jan Gustyn

ur. w 1949 roku w Gilowicach, wyświęcony w 1973 roku.

ks. Józef Gut

ur. w 1957 roku w Nowym Targu, wyświęcony w 1982 roku.

ks. Józef Horecki

ur. w 1921 roku w Bielsko -Białej. Straconka, wyświęcony na kapłana w 1951 roku, zm. w 1992 roku w Zakopanem i tam pochowany na cmentarzu przy ul. Nowotarskiej 37c - grobowiec księży.

ks. Józef Kadela

ur. w 1954 roku. w Krzeszowie, wyświęcony w 1982 roku.

ks. Jan Karwath

ur. w 1950 roku w Bieruniu Starym, wyświęcony w 1975 roku.

ks. Mariusz Kopacz

ur. w 1973 roku w Suchej Beskidzkiej, wyświęcony w 1999 roku.

ks. Krzysztof Kóska

ur. w 1961 roku w Czechowicach, wyświęcony w 1986 roku.

ks. Dariusz Kubica SDS

ur. w 1965 roku w Trzebnicy, wyświęcony w 1991 roku.

ks. Józef Loranc

ur. w 1932 roku w Łodygowicach, wyświęcony na kapłana w 1958 roku, zm. w 1992 roku w Łodygowicach, pochowany na cmentarzu w Łodygowicach Dolnych.

ks. Jacek Łabęcki SDS

ur. w 1973 roku w Olecku, wyświęcony w 1999 roku.

ks. Waclaw Molewicz

ur. 1897 roku w Nowym Targu, wyświęcony na kapłana w 1921 roku, zm. w 1953 roku w Chrzanowie, pochowany na cmentarzu w Kościelcu w grobowcu księży proboszczów, proboszcz w latach 1933-1953.

ks. bp Kazimierz Nycz

ur. w 1950 roku w Starej Wsi koło Oświęcimia, wyświęcony w 1973r., został biskupem w 1988 roku, obecnie kardynał od 2010 roku.

s. Longina Helena Pruchnik

ur. w 1912 roku w Zielonej Wsi (powiat rawicki), w zakonie od 1931 roku, zm. w 1943 roku w Istebnej, pochowana na cmentarzu w Kościelcu.

ks. Waldemar Pszeniczny SDS

ur. w 1971 roku w Mielcu, wyświęcony w 1998 roku.

ks. bp Stanisław Rospond

ur. w 1877 roku. w Liszkach, wyświęcony na kapłana w 1901 roku, biskupem od 1927 roku, zm. w 1958 roku w Krakowie, pochowany na cmentarzu w Liszkach.

ks. bp Stanisław Smoleński

ur. w 1915 roku w Wiedniu, wyświęcony na kapłana w 1937 roku, został biskupem w 1970 roku, zm. w 2006 roku w Krakowie i tam pochowany w kościele św. św. Piotra i Pawła.

ks. Robert Stachowicz

ur. w 1970 roku w Mielcu, wyświęcony w 1997 roku.

ks. Szymon Szepietowski SDS

ur. w 1979 roku w Gdańsku, wyświęcony w 2005 roku.

ks. bp Jan Szkodoń

ur. w 1946 roku w Chyżnem, wyświęcony w 1970 roku, biskup od 1988 roku.

ks. Edward Toman SDS

ur. w 1955 roku w Skrzyszowie, wyświęcony w 1983 roku.

ks. Tadeusz Tylka

ur. w 1977 roku w Zakopanem, wyświęcony w 2003 roku.

ks. Andrzej Waszczuk SDS

ur. w 1984 roku w Brasławie na Białorusi, wyświęcony w 2010 roku.

ks. Edward Wielgus

ur. w 1937 roku w Sieprawiu, wyświęcony na kapłana w 1963 roku, proboszczem w Kościelcu był w latach 1977-2007, po przejściu na emeryturę zamieszkał na terenie parafii w Pogorzycach przy nowym

kościelne, którego był budowniczym, zm. w 2013 roku, pochowany na cmentarzu w Kościelcu w grobowcu proboszczów.

ks. Wojciech Woźniak SDS

ur. w 1984 roku w Trzebnicy, wyświęcony w 2014 roku.

ks. Jan Zaręba

ur. w 1941 roku w Osielcu, wyświęcony w 1965r., zm. w 2007 roku, pochowany na cmentarzu w Osielcu.

Źródła informacji do publikacji:

1. Kronika kościoła i parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Kościelcu.
2. Archiwum parafii w Kościelcu (korespondencja dotycząca kaplicy szpitalnej prowadzona pomiędzy proboszczem ks. Wacławem Molewiczem a Kurią Metropolitalną w Krakowie).
3. Archiwum Szpitala Powiatowego w Chrzanowie (dokumenty dotyczące okresu zatrudnienia księży kapelanów od 2002 roku).
4. Katalogi duchowieństwa i kościołów archidiecezji krakowskiej od 1977 roku.
5. Archiwum Sióstr Elżbietanek Prowincji Katowickiej w Katowicach.
6. Parafialnik, J. Adamczyk, *Szpital Powiatowy i kaplica pw. Jezusa Miłosiernego w Chrzanowie*, 2002, nr 3 (43), marzec, str. 3.
7. Informacje ustne: księża kapelani, ks. Edward Wielgus, ks. Robert Stachowicz, s. Agnieszka Bednarz, s. Celestyna Hołda, s. Lidia Jandwizyn, lek. med. Krystyna Srebnicka.

Kościóły parafialne w Chrzanowie
Archidiecezja krakowska, dekanat Chrzanów

Kościół pw. Świętego Mikołaja w Chrzanowie – Centrum

Pierwsza wzmianka o kościele pw. św. Mikołaja pochodzi z lat 1325-1327. Parafię erygowano przed 1325 r. Parafia należała początkowo do dekanatu oświęcimskiego, a od 1340 r. do nowo utworzonego dekanatu nowogórskiego. Od 1961 r. należy do dekanatu chrzanowskiego. Budowla wzniesiona jest częściowo z brył piaskowca na planie krzyża łacińskiego z ramionami o nierównej szerokości. Do nawy głównej od południa i od północy przylegają dwie kaplice. Najstarszą częścią dawnego gotyckiego kościoła jest pochodzące z przełomu XIV i XV w. prezbiterium, wielobocznie zamknięte, o oknach ostrołukowych. Do nawy przylega od północy barokowa kaplica św. Stanisława BM zbudowana również z brył piaskowca w roku 1641 przez Samuela Andrzeja Dembińskiego – kasztelana bieckiego. W barokowym

marmurowym ołtarzu tej kaplicy, sprowadzonym z Czernej w roku 1824, znajduje się obraz św. Stanisława pędzla Michała Stachowicza (1768-1825) – malarza krakowskiego. Kościół palił się trzykrotnie (w roku 1646, 1726 i 1748), większość dawnego kościoła uległa całkowitemu zniszczeniu. Wizytacja biskupia z 1748 r. wymienia obok kaplicy św. Stanisława, nowszą kaplicę pw. Matki Boskiej Bolesnej (obecnie Matki Boskiej Częstochowskiej), wybudowaną po południowej stronie kościoła. Odbudowa kościoła po pożarze z 1748 r. przyniosła likwidację wieży znajdującej się w fasadzie kościoła. Na początku XX w. zaistniała konieczność poszerzenia wnętrza lub budowy drugiego kościoła w Chrzanowie. Wybrano pierwszą wersję. Projekt opracował inż. Stanisław Oszacki z Chrzanowa (1875-1937). Rozbudowę kościoła przeprowadzono w latach 1912-1914, gdy proboszczem był ks. Jakub Kamiński (1873-1946).

W latach dwudziestych XX w. dobudowano do kościoła z cegły kruchtę przy wyjściu głównym, przedsionek kaplicy południowej oraz klatkę schodową od północno-zachodniej strony. Witraże umieszczone w oknach prezbiterium i kaplicy południowej wykonane są w krakowskim zakładzie Gabriela Żeleńskiego.

Świątynię konsekrował 24.06.1921 r. książę biskup Adam Sapiecha (1867-1951). W prezbiterium znajduje się ołtarz główny z 1882 r. dedykowany patronowi kościoła, według projektu inż. Franciszka Urbańczyka. Ołtarz został zbudowany na zlecenie ks. Władysława Głębockiego (proboszcza w latach 1881-1907). W ołtarzu umieszczono barokowe figury pochodzące z kościoła Mariackiego w Krakowie: św. Joachima, św. Anny, króla Dawida i czterech aniołów. Obraz św. Mikołaja w głównym ołtarzu sygnowany jest przez Jana Korneckiego – malarza krakowskiego. Obraz jest zasłonięty współczesnymi obrazami: Najświętszego Serca Pana Jezusa i Matki Bożej z Dzieciątkiem.

W bocznych, nowszych dwóch ołtarzach, pochodzących z okresu budowy kościoła (baroku) mieszczą się obrazy barokowe. W ołtarzu po prawej stronie znajduje się obraz św. Anny Samotrzeciej zasłaniany obrazem św. Józefa. W ołtarzu po lewej stronie znajduje się obraz św. Antoniego zasłaniany obrazem Pana Jezusa Miłosiernego. Z roku 1867 pochodzą stacje Drogi Krzyżowej, ufundowane przez mieszkańca Chrzanowa, Antoniego Obrębskiego.

Na bocznym filarze umieszczona jest mała mozaika przedstawiająca Matkę Bożą z Dzieciątkiem. Jest to dar Henryka Loewenfelda, który ją otrzymał od papieża Leona XIII w 1888 r.

W 1932 r. wewnątrz kościoła otrzymało polichromię zaprojektowaną przez kościelnego malarza A. M. Giebułtowskiego z Oświęcimia. Dwa obrazy ściennie: „Obronę Częstochowy” i „Cud nad Wisłą” malował artysta malarz M. Konarski z Krakowa. Obrazy te zostały w latach czterdziestych XX w. zamalowane.

W kościele znajdują się podziemia, w których dawno chowano zmarłych księży i zasłużonych obywateli miasta Chrzanowa.

Od 2000 roku, przez kilka lat trwały prace przy gruntownej renowacji kościoła.

Do najcenniejszych przedmiotów w kościele należą:

- monstrancja późnogotycka z 2 poł. XV w.; chrzcielnica barokowa z czarnego marmuru z końca XVII w.;
- duży świecznik spiżowy wczesnorenesansowy, wykonany w 1534 r. przez Hansa Fischera w Norymberdze;
- kielich renesansowy z ok. 1600 r.;
- kadzielnica barokowa z ok. 1700 r.;
- lampa wieczna wczesnobarokowa z poł. XVII w.

W kaplicy św. Stanisława na uwagę zasługuje epitafium z czarnego marmuru z XVII w. poświęcone A. S. Dębińskiemu – dziedzicowi chrzanowskiemu i fundatorowi kaplicy oraz tablica upamiętniająca fundację ołtarza św. Stanisława (1824 r.). W prezbiterium kościoła znajduje się : epitafium z czarnego marmuru Róży Loewenfeld – matki Henryka Loewenfelda ostatniego właściciela dóbr chrzanowskich; tablica nagrobna z czarnego marmuru Wiktorii z Klosów Mieroszewskiej – żony właściciela dóbr chrzanowskich; tablica upamiętniająca fundację głównego ołtarza św. Mikołaja (1882 r.).

W nawie kościoła znajduje się tablica upamiętniająca fundację nieistniejącego ołtarza Przemienienia Pańskiego (1862 r.). Powyżej tablicy zawieszony jest na ścianie barokowy obraz Matki Bożej Różańcowej z XVIII w. będący zasłoną obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w ołtarzu po prawej stronie w kaplicy. Obraz został odnowiony w ostatnich latach XX wieku.

W kruchcie kaplicy św. Stanisława znajduje się tablica upamiętniająca epidemię cholery panującej w Chrzanowie w 1831 r., a w przedsionku kaplicy Matki Bożej Częstochowskiej tablica pamiątkowa poświęcona żołnierzom Armii Krajowej Obwodu Chrzanów poległym w latach 1939-1945-1956.

Przy wejściu głównym do kościoła umieszczona jest tablica upamiętniająca setną rocznicę rozbudowy kościoła i fundacji nowych drzwi do kościoła (2014 r.).

Kościół posiada późnobarokowy relikwiarz Krzyża Świętego oraz relikwiarze św. Mikołaja, św. Pawła Ap. i św. Jana Pawła II.

Na zewnętrznej północnej ścianie kościoła umieszczona jest scena ukrzyżowania Pana Jezusa wykonana przez artystę rzeźbiarza Stanisława Trybałę z Skomielnej Czarnej.

Obok bocznego wejścia do kościoła wstawiony jest drewniany Krzyż upamiętniający Misje Święte przeprowadzone w roku: 1988, 1998, 2008. Przy południowej ścianie kościoła ustawiony jest Papieski Krzyż oraz tablica pamiątkowa – oznakowanie kolejnego miejsca na Szlaku Miejsc Papieskich na Ziemi Chrzanowskiej. Odświeżenia i poświęcenia tego miejsca dokonano 10 czerwca 2009 r.

Obok kościoła, od strony Rynku, wzniesiona jest marmurowa dzwonnica (XVI w.) z trzema dzwonami. Na ścianie zewnętrznej dzwonnicy kościelnej (od strony Rynku) znajduje się tablica upamiętniająca patriotów walczących o wolną i niepodległą Polskę w czasach zniewolenia: 1918-1920, 1939-1945, 1956, 1968, 1970, 1976, 1980-1981, 1989.

Do parafii należy 9100 mieszkańców starego miasta Chrzanowa.

Odpust: św. Mikołaja (6 grudnia)

Obecnie proboszczem parafii jest ks. kan. Roman Sławeński (od 2005 r.)

Msze św. w niedziele i święta: 7:00, 8:30, 10:15, 11:30, 13:00, 16:00, 18:15, 20:00

W tygodniu: 6:30, 8:00, 18:00, 18:30

Przy ulicy Sienkiewicza 3 w Chrzanowie znajduje się Dom Sióstr Służebniczek Starowiejskich, w którym jest urządzona domowa kaplica pw. Chrystusa Króla z obrazem „Jezu Ufam Tobie” oraz Matki Bożej. W kaplicy znajduje się relikwiarz Bł. Edmunda Bojanowskiego – założyciela Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej.

Bibliografia:

1. Hadyś W.: *Kościół pod wezwaniem św. Mikołaja w Chrzanowie*, Kronika Chrzanowska, 1993, nr 27, s. 9.
2. Misiniec S.: *Kościół pw. św. Mikołaja w Chrzanowie*, Kronika Chrzanowska, 2005, nr 138, s. 5.
3. *Informator Archidiecezji Krakowskiej Parafie i Kościoły 2000 r.*
4. *Informator Archidiecezji Krakowskiej 2017/2018 r.*
5. Pęcowski J.: *Chrzanów : miasto powiatowe w województwie krakowskim : monografia z 27 ilustracjami w tekście*, Chrzanów 1934.

Kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Kościelcu

Za Chechłem na wzgórzu rozciąga się parafia Kościelec. Parafia nie jest wspomniana w najstarszych rejestrach świętopietrza z lat 1325-1327, lecz pierwsze wzmianki o parafii w Kościelcu, datujące się od roku 1404, są jednocześnie najstarszymi wzmiankami o wsi. Powstanie wsi wiązało się z pewnością z istnieniem parafii, do której od średniowiecza należał również Balin wraz z sąsiednimi Luszowicami oraz Libiąż i Pogorzyce. Przyjęto zatem, że parafia została erygowana w XIII wieku.

Kościół w Kościelcu wzmiankowany był przez J. Długosza – Liber beneficiorum w roku 1470 (brak wcześniejszych pisemnych zapisów).

Obecny kościół murowany, wybudowany został w latach 1795-1845 na miejscu murowanego kościoła z 1 połowy XVIII wieku (rok budowy nieznany). Kościół został konsekrowany w 1864 roku przez wikariusza apostolskiego w Krakowie ks. bpa Antoniego Gałęckiego (1811-1885).

Dzisiejsze prezbiterium kościoła, zamknięte półkolistą absydą, jest najstarszą pozostałością dawnego kościoła, zburzonego w związku z jego przebudową w latach 1843-1855 nadzorowaną przez krakowskiego budowniczego Ignacego Hercoka (1806-1864). Na szczycie wieży kościelnej znajduje się napis: PARAFIA 1843.

Skromna, późnoklasycystyczna świątynia była w XIX wieku kilkakrotnie przebudowywana i remontowana. Ostatnia przebudowa dokonana była w latach 1998-2006 przez ówczesnego proboszcza ks. Edwarda Wielgusa (1937-2013). Główną zmianą architektoniczną jest dobudowana nawa boczna od strony północnej kościoła. Kościół odzyskał też malowidła naścienne (w prezbiterium „Ostatnia Wieczerza”, w nawie portrety świętych), które przez dłuższy czas pozostawały zamalowane. Równocześnie w nowej nawie bocznej Kościoła wybudowano ołtarz z rzeźbionym tryptykiem przedstawiającym błogosławionych 108 Męczenników z czasów II wojny światowej, beatyfikowanych 13 czerwca 1999 r. przez papieża Jana Pawła II w Warszawie. Tryptyk z drzewa wyrzeźbił w 2002 r. artysta rzeźbiarz Jan Siek z Krakowa (zm. 2018). Wśród tych błogosławionych znajduje się franciszkanin brat Marcin Oprządek (1884-1942) pochodzący z Kościelca. Konsekracji ołtarza oraz poświęcenia dobudowanej nawy bocznej i nowych organów dokonał 17.01.2010 r. ks. kard. Stanisław Dziwisz (ur. 1939) – Metropolita Krakowski.

W przedsionku kościoła znajduje się odlana z brązu tablica upamiętniająca błogosławionego Rodaka, odsłonięta i poświęcona 24 czerwca 2012 r. Na ścianach w nawie bocznej wisi w ramie obraz – portret

bł. Marcina namalowany olejno przez mieszkającą na terenie parafii artystkę – plastyk Iwonę Wojnar-Kudaciak oraz niewielki obraz późnobarokowy Niepokalanego Poczęcia N.M. Panny z Lilią, niewiadomego pochodzenia (1854 r.), który był zwieńczeniem głównego ołtarza (obecnie w tym miejscu znajduje się obraz św. Jana Kantego). Na jednej ze ścian zamieszczony jest w nawie zabytkowy barokowy obraz olejny na desce Matki Bolesnej „Pieta” pochodzący z przełomu XVII i XVIII w. Dzieło nieznanego autora, do 1956 roku znajdowało się w ołtarzu głównym, a następnie trafiło na trzynaście lat do pracowni konserwatorskiej w Krakowie. W prezbiterium kościoła znajduje się późnoklasycystyczny ołtarz główny, odnowiony w ostatnich latach, który powstał przed rokiem 1783, z obrazem św. Jana Chrzciciela („Chrzest Chrystusa w Jordanie”) patrona kościoła, namalowany w 1854 roku przez krakowskiego malarz Wojciecha Eliasza. Obraz jest zasłaniany obrazem Matki Bożej z Dzieciątkiem namalowanym współcześnie według wzoru jednego z obrazów Rafaela Santi – włoskiego z XV/XVI w. („Madonna na krześle”). Poprzedni obraz zasłony Matki Bożej Częstochowskiej został przekazany do kościoła w Pogorzycach. W ołtarzu postawiona jest figura Matki Bożej Fatimskiej.

Obok głównego ołtarza, na ścianie po lewej stronie wmurowana jest okazała z czarnego marmuru tablica epitafijna upamiętniająca właściciela Kościelca Aleksandra hr. Szembeka (zm. 1849 r.) oraz jego siostrę Karolinę Szembek (zm. 1850 r.).

Między prezbiterium, a nawą kościoła (w górze) umieszczony jest duży drewniany krzyż o reminiscencjach gotyckich z końca XIV w. z figurą Ukrzyżowanego Chrystusa. Na ścianach wiszą w ramach nowożytne obrazy: Jezusa Miłosiernego „Jezu Ufam Tobie”, Matki Bożej Nieustającej Pomocy i św. Jana Pawła II.

W niszy ściany bocznej umieszczona jest figura św. Barbary. Ściany zdobią olejne obrazy Drogi Krzyżowej. Są trzy konfesjonały, ławki i odnowione efektowne mosiężne żyrandole.

Do obecnych czasów zachowała się barokowa, średniowieczna, prosta, kamienna chrzcielnica o kielichowatej czaszy i stożkowej stopie, kropielniczka marmurowa z 1845 roku oraz potężny, ozdobiony symbolami górniczymi dzwon z 1484 roku wiszący na wieży kościelnej. Innych dzwonów brak.

W świetle zachowanych dokumentów, w nawie kościoła znajdowało się siedem bocznych ołtarzy i ambona. Dwa z tych ołtarzy: św. Barbary i św. Jana Chrzciciela usunięto w 1956 roku, zaś pozostałe, wraz z amboną w 1985 roku. W roku 1900 nowa posadzka zakryła późnogotycką płytę grobową właściciela Kościelca Ścibora Balińskiego (zm. 1507). W latach 1998-2006 w czasie dokonywanych remontów i modernizacji wnętrza kościoła usunięte zostały znajdujące się na ścianach epitafium Florentyny z Szembeków Rembowskiej (1811-1837) oraz tablice nagrobne upamiętniające ks., Adama Fedorowicza proboszcza parafii w Kościelcu (zm. 1852 r.), hr. Franciszka Szembeka (zm. 1855 r.), hr. Ludwika Wodzickiej (zm. 1907 r.) oraz Franciszki Jakubowskiej (zm. 1856 r.).

Okna w kościele przeszklone są ozdobnymi witrażami. W oknie w prezbiterium umieszczony jest witraż „Serca Pana Jezusa” wykonany w 1936 r. przez krakowską firmę Gabriela Żeleńskiego.

W kościele znajdują się relikwie: bł. Bronisławy, św. Rafała Kalinowskiego, św. Faustyny Kowalskiej i św. Jana Pawła II.

Obok głównego wejścia do kościoła ustawiony jest drewniany 6 m. Krzyż Misyjny upamiętniający Misje Święte przeprowadzone w parafii w dniach 28.02.-05.03.2010 r.

Na terenie kościoła (za murem od strony plebani) usytuowany jest Krzyż Papieski obok olbrzymiego głazu kamiennego z tablicą informacyjną – upamiętniający Ojca Świętego Jana Pawła II, który jako Kardynał i Metropolita Archidiecezji Krakowskiej przebywał w Kościelcu w roku 1968, 1974 i 1978. Jest to 11 miejsce na Szlaku Miejsc Papieskich na Ziemi Chrzanowskiej. Miejsce to zostało uroczyste poświęcone 20.06.2010 r. przez ks. Infułata Władysława Gasidło – Kustosza Kaptuły Kolegiackiej św. Anny w Krakowie.

Do parafii należy 3960 mieszkańców Kościelca i Żrebiec.

Odpust: św. Jana Chrzciciela (24 czerwca)

Obecnie proboszczem parafii jest ks. K. Kruk (od 2018 r.)

Masze św. w niedziele i święta: 6:45, 8:00, 9:30, 11:00, 12:30, 17:30
W tygodniu: 7:00, 18:00

Przy ulicy Głównej 32a w Kościelcu znajduje się Dom Sióstr Służebniczek Starowiejskich oraz prowadzony przez siostry Dom Opieki dla dzieci z ubogich rodzin, w którym jest urządzona kaplica pw. Niepokalanego Serca N.M.P. z obrazem.

W kaplicy znajduje się relikwiarz bł. Edmunda Bojanowskiego – założyciela Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej.

W Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie przy ulicy Topolowej 16 znajduje się Kaplica pw. Miłosierdzia Bożego z obrazem. W kaplicy znajdują się relikwie św. Jana Pawła II, św. Faustyny Kowalskiej i św. Ojca Pio.

Przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 12 znajduje się Dom Mężczyzn Wymagających Opieki, z kaplicą pw. św. Franciszka z Asyżu.

Bibliografia:

1. Krasnowolski B.: *Studia z dziejów miasta. Tom II, Cz. 1*, Chrzanów, 1999, s. 308-315.
2. Pęczkowska W.: *Mała architektura z czarnego marmuru w chrzanowskim*, 1976.
3. *Powrót kościeleckiej Piety*, Głos Chrzanowski, 2016, nr 5, s. 3
4. *Informator Archidiecezji Krakowskiej Parafie i kościoły 2000 r.*
5. *Informator Archidiecezji Krakowskiej 2017/2018 r.*

Kościół pw. Matki Boskiej Ostrobramskiej w Chrzanowie – Rospontowa

Historia parafii i kościoła jest związana z fabryką lokomotyw „Fablok”, która powstała w Chrzanowie na początku lat 20. ubiegłego wieku. Dla zatrudnionych pracowników „Fabloku” zarządzający fabryką budowali mieszkania zakładowe, najpierw w pobliżu fabryki (powstało wtedy osiedle zwane Kolonią Fabryczną), a później osiedle zwane Kolonią Rospontową położoną w granicach Kościelca przy granicy z Chrzanowem.

Mieszkańcy powstałych osiedli robotniczych należeli do parafii św. Mikołaja w Chrzanowie. Z inicjatywy dziekana nowogórskiego ks. Andrzeja Mrocza oraz przychylności dyrekcji miejscowej fabryki

i poparciu robotników – rozpoczęto starania zmierzające do budowy nowego kościoła na osiedlu Rospontowa. Projekt budowy opracował w lipcu 1935 roku arch. Stanisław Oszacki (1875 – 1937) z Chrzanowa, który zyskał akceptację przez Kurię Metropolitalną w Krakowie. Władze wojewódzkie wnosząc szereg zastrzeżeń natury estetycznej, ostatecznie zatwierdziły projekt budowy kościoła w grudniu 1935 r.

Poświęcenia i wmurowania kamienia węgielnego dokonał w dniu 15.09.1935 r. ks. Jan Wolny (1887-1977) z parafii św. Mikołaja w Chrzanowie.

19 września 1939 r. utworzono tu ekspozyturę parafii św. Mikołaja, mianując świątynię na osiedlu Rospontowa kościołem filialnym. Wydzielono ją z parafii Chrzanów – Kościelec i małej części parafii Babice. Pierwszym ekspozytą a potem proboszczem został ks. Franciszek Kisiel (1906-1991). Parafię erygowano dekretem z dnia 18 listopada 1939 r. wydanym przez Kurię Metropolitalną w Krakowie. Równocześnie – w tym samym roku kościół został poświęcony. Wybuch II wojny światowej trwającej w latach 1939-1945 opóźnił dalsze prace w zakresie wystroju wnętrza kościoła i dopiero po 70 latach po ukończeniu budowy 17 maja 2009 r. ks. kard. Stanisław Dziwisz - Metropolita Krakowski dokonał uroczystego aktu konsekracji świątyni. Kościół jest niewielką klasycystyczną jednonawową budowlą wzniesioną na symetrycznym, krzyżowym rzucie, z półkolistą apsydą prezbiterialną i nawą poprzeczną. Konstrukcja kościoła z cegły i łamanego kamienia wapiennego, ozdobiona częściowo arkadami i portykami. Ściany zewnętrzne kościoła obłożone kamieniem dolomitowym. W prezbiterium kościoła znajduje się główny ołtarz z obrazem Matki Bożej Ostrobramskiej, zwieńczony drewnianym krzyżem, z figurami św. Anny i św. Joachima. Ołtarz był w latach 2010-2012 częściowo przebudowany, a sam obraz został w 1993 r. odnowiony. Obraz na niebieskim tle, zasłonięty szybą jest wierną kopią obrazu z kaplicy Ostrobramskiej w Wilnie na Litwie.

Na ścianach prezbiterium, obok ołtarza, znajdują się obrazy przedstawiające sceny z życia Matki Bożej wykonane w 1969 r. techniką sgraffito.

W nawie kościoła, po lewej stronie, umieszczony jest boczny ołtarz z obrazem i relikwią św. Jana Pawła II. Ołtarz wykonano w 2011 roku po beatyfikacji. W ołtarzy znajduje się również figura Matki Bożej Fatimskiej.

Obok ołtarza znajduje się ambona z wejściem od zakrystii – również w ostatnich latach częściowo przebudowana.

Po prawej stronie nawy umieszczony jest skromny ołtarz z obrazem św. Józefa. Obok ołtarza chrzcielnica z nakryciem (1964 r.). Ściany nawy kościoła – boazeria o wys. 3 m pokryte są ozdobnymi płytami drewnopodobnymi, w górnej części umieszczone są figurki Świętych Pańskich oraz krzyże oznaczające stacje Drogi Krzyżowej. Na ścianach nawy wykonane są obrazy: Chrzest Polski, Zmartwychwstanie Pana Jezusa oraz sceny Drogi Krzyżowej – wykonane w 1970 r. techniką sgraffito.

W bocznych dużych oknach witraże wykonane w 2007 r. przedstawiające sceny z życia Pana Jezusa. Pod chórem znajdują się dwa obrazy witrażowe: św. Józefa i św. Andrzeja Boboli oraz dwa konfesjonały. Na ścianie nawy umieszczona jest tablica upamiętniająca żołnierzy Armii Krajowej Obwodu Chrzanów Harcerskich Oddziałów Bojowych „Szare Szeregi” z okresy 1939-1945. Tablicę odsłonięto i poświęcono 11 listopada 1994 r. z okazji obchodów Narodowego Święta Niepodległości.

Na chórze znajdują się organy piszczałkowe, sprowadzone ze Szwecji, jako dar mieszkającego tam parafianina. Po odnowieniu i przebudowie zostały poświęcone przez ks. bpa Józefa Guzdkę.

Przy wejściu do kościoła, po lewej stronie, za żelazną kratą, urządzona jest Kaplica Miłosierdzia Bożego poświęcona 16.11.1999 r. przez Metropolitę Krakowskiego ks. kard. Franciszka Macharskiego (1927-2016) z okazji Jubileuszu 60-lecia istnienia parafii. W kaplicy znajduje się ołtarz z obrazem Jezusa Miłosiernego JEZU UFAM TOBIE, figura św. Faustyny Kowalskiej i św. Brata Alberta, płaskorzeźba Ewangelicznego Samarytanina (pod mensą ołtarzową) oraz relikwie św. Faustyny Kowalskiej i św. Jana z Dukli – bernardyna kanonizowanego w 1997 r. Na ołtarzu umieszczona jest w oprawie Korona Cierniowa przywieziona z Ziemi Świętej z certyfikatem.

Na terenie przykościelnym znajdują się niżej wymienione obiekty sakralne:

- dziękczynny krzyż żelbetowy o wys. 4 m postawiony w 1965 r. w 30 rocznicę rozpoczęcia budowy kościoła,
- misyjny krzyż drewniany o wys. 8 m. postawiony na pamiątkę pierwszych parafialnych Misji Świętych przeprowadzonych w 1946 r. oraz następnych w roku 1968, 1979, 1988, 1998, 2000,
- dzwonnica wybudowana w 1993 r. z trzema dzwonami: mały „Michał”, średni „Maksymilian” i największy „Maria”,
- grób ks. Michała Potaczały (1912-1975) proboszcza parafii Rospontowa w latach 1954-1975. Został tu pochowany zgodnie z życzeniem testamentowym. Poświęcenia grobowca dokonał 28.09.1975 r. ks. Zbigniew Mońko proboszcz parafii św. Mikołaja w Chrzanowie.
- pomnik – ołtarz z figurą św. Maksymiliana Kolbe wybudowany w 1972 r. przez ks. Michała Potaczałę wspólnie z parafianami, wg własnego projektu. Cokół wraz z mensą ołtarzową wykonany jest z prostych kamieni dolomitowych. Postać świętego z żelbetonu o wysokości 4 m.,
- Krzyż Papieski oraz kamienny głaz z tablicą informacyjną, upamiętniający Ojca Świętego Jana Pawła II, który jako kardynał

i Metropolita Krakowski przebywał z wizytą w osiedlu Rospontowa w ramach uroczystości Roku Świętego 16 listopada 1974 r. Jest to 19 miejsce na Szlaku Miejsc Papieskich na Ziemi Chrzanowskiej. Miejsce to zostało uroczystie poświęcone 17.10.2015 r. przez ks. prałata Stanisława Marchewkę rezydenta parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Libiążu, byłego proboszcza parafii Rospontowa w latach 1980-1985,

- Droga Krzyżowa wykonana w 2017 r. Poszczególne stacje oznaczone są drewnianymi krzyżami z blaszanym daszkiem oraz olejnymi obrazkami z numerami,
- figura Matki Bożej z Medugorje na betonowym słupie wykonana w 2016 r.,
- mogiła nieznanego żołnierza niemieckiego, szukającego schronienia w kościele i zastrzelonego w 1945 r. na progu świątyni.

W granicach parafii mieszka 2800 osób.

Odpust: Matki Bożej Ostrobramskiej (niedziela przed 16 listopada).

Obecnie proboszczem parafii jest ks. Mieszko Pabiś (od 2012 r.).

Msze św. w niedziele i święta: 7:30, 9:30, 11:30

W tygodniu: 18:30

Bibliografia:

1. *Informator Archidiecezji Krakowskiej. Parafie i kościoły 2000 r.*
2. *Informator Archidiecezji Krakowskiej 2017/2018 r.*
3. Strona internetowa parafii Rospontowa.
4. Informacje ustne parafian.

Kościół pw. Matki Bożej Różańcowej w Chrzanowie ul. J. Kusocińskiego

Pierwsza propozycja budowy drugiego kościoła parafialnego w centrum Chrzanowa miała miejsce w dniu 7 lutego 1957 r. w związku z przewidywaną rozbudową miasta. Po kilku latach rozbudowy miasta, istniejący kościół pw. św. Mikołaja stawał się coraz bardziej ciasny – szczególnie w czasie Mszy świętych niedzielnych. Mimo wielu starań, w latach 1960-1978 nie udało się uzyskać pozwolenia na budowę nowego kościoła. W święto Matki Bożej Różańcowej (7 października 1980 r.) wyjechała do Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach 123 osobowa delegacja mieszkańców Chrzanowa, żądając wydania pozwolenia na budowę nowego kościoła. Po wielu trudnościach, pozwolenie takie zostało wydane w dniu 9 października 1980 r. Na-

stępnie rozpoczęły się trudne rozmowy z władzami administracyjnymi Chrzanowa o lokalizację kościoła. Ostatecznie lokalizacja kościoła dla Osiedla „Północ” zaproponowana przez macierzystą parafię pw. św. Mikołaja została zatwierdzona 12 marca 1981 roku. Działo się to za czasów, kiedy proboszczem parafii pw. św. Mikołaja był ks. prałat Zbigniew Mońko (1928-1992).

Projektantem nowego kościoła był mgr inż. arch. Jerzy Kubica i mgr inż. arch. Andrzej Gałkowski – obaj z Katowic, konstruktorem był mgr inż. Krzysztof Machnica z Chrzanowa. Inspektorem nadzoru był mgr inż. Jan Grzybek z Chrzanowa, kierownikiem budowy był mgr inż. Zbigniew Szuta z Chrzanowa, majstrem budowlanym był Jan Bryk z Chrzanowa. Budowę kościoła rozpoczęto w 1983 r. od wykonania wykopu pod fundamenty kościoła. Równocześnie budowano tymczasową kaplicę, w której 8 stycznia 1984 r. po raz pierwszy odprawiono Mszę św. Do prowadzenia budowy i tworzenia parafii od 28 czerwca 1984 r. oddelegowany został wikariusz parafii pw. św. Mikołaja ks. Wojciech Bryja (1945-2017). 6 października 1985 r. Metropolita Karkowski ks. kard. Franciszek Macharski (1927-2016) dokonał uroczystego wmurowania kamienia węgielnego poświęconego przez papieża Jana Pawła II (1920-2005) dnia 22.06.1983 r. na krakowskich Błoniach oraz odsłonił pamiątkową tablicę spiżową, umieszczoną przy głównym wejściu do kościoła.

Postępująca budowa nowego kościoła oraz działalność duszpasterska w tymczasowej kaplicy doprowadziła do formalnego podziału macierzystej parafii pw. św. Mikołaja i wyodrębnienia z niej nowej parafii pw. Matki Bożej Różańcowej. Dekretem Metropolity Krakowskiego ks. kard. Franciszka Macharskiego z dnia 16 lutego 1986 r. została erygowana parafia pw. Matki Bożej Różańcowej w Chrzanowie. Proboszczem został mianowany ks. kan. Wojciech Bryja, a wikariuszami dotychczasowi wikariusze parafii pw. św. Mikołaja: ks. Stanisław Malarz (ur. 1956) oraz ks. Bogusław Filipiak (ur. 1959). Pierwszej

wizytacji parafii dokonał w dniu 1 czerwca 1986 r. ks. bp Jan Pietraszko (1911-1988). Poświęcenia dolnego kościoła dokonał 22 grudnia 1990 r. ks. kard. Franciszek Macharski. Na frontowej ścianie ołtarzowej dolnego kościoła umieszczony został obraz Matki Bożej Czułości ELEUSA typu ikonograficznego – namalowany przez artystę malarza Stanisława Gacka z Hałcnowa k. Bielska-Białej.

Na wieży kościoła zawieszono trzy dzwony: „MARYJA”, „JAN PAWEŁ II”, „ŚWIĘTA BARBARA”, które 6 października 1991 r. poświęcił ks. bp. Albin Małysiak (1917-2011).

W roku 1999 rozpoczęto wystrój plastyczno-architektoniczny kościoła wg projektu inż. M. Kruszyńskiego i inż. J. Kopyciaka z Częstochowy (ołtarz główny, ambona, chrzcielnica, tabernakulum, ambonka, krzyż o wys. 12 m., ołtarze boczne w kaplicach (2), ołtarzyki boczne (4). Rzeźby i płaskorzeźby z drewna wykonał artysta rzeźbiarz Stanisław Trybała z Skomielnej Czarnej (figury pod krzyżem, Droga Krzyżowa, Tajemnice Różańca Świętego, krzyż w przedsionku kościoła).

Po zakończeniu budowy i wystroju kościoła – 14 października 2000 r. ks. kard. Franciszek Macharski dokonał uroczystej konsekracji świątyni.

Ogólna charakterystyka kościoła:

- Powierzchnia użytkowa: dolnego kościoła – 700 m², górnego kościoła – 1238 m².
- Wysokość kościoła z krzyżem – 40 m. Zewnętrzna długość kościoła – 52 m, szerokość – 49 m.
- Pojemność kościoła dolnego – 2 tys. osób na stojąco, górnego – 5 tys. osób na stojąco.

W kościele od 13 maja 1996 r. (w miesiącach od maja do listopada) odprawiają się Nabożeństwa Fatimskie z procesją wokół kościoła,

w czasie której niesiona jest figura Matki Bożej Fatimskiej z drzewa cedrowego, sprowadzonej z Fatimy. Pierwsze Nabożeństwo Fatimskie odprawione zostało przez ks. dziekana chrzanowskiego Tadeusza Czarnotę proboszcza parafii Płaza, który równocześnie poświęcił figurę oraz ufundowaną przez parafian koronę. W 2016 r. jedna z rodzin parafii ufundowała nową cenną koronę, którą poświęcił i nałożył na głowę Maryi ks. Robert Skwarczyński proboszcz parafii w Pogorzycach – w czasie sumy odpustowej w dniu 2 października 2016 r. W kościele znajduje się relikwiarz z relikwiami św. Faustyny Kowalskiej.

Obok budynku, w którym mieściła się tymczasowa kaplica stoi Misyjny Krzyż drewniany o wys. 8 m. postawiony na pamiątkę pierwszych Misji Świętych przeprowadzonych od 25.09. do 02.10.1988 r. Drugi Misyjny Krzyż drewniany o wys. 8 m. postawiony jest obok bocznego wejścia do kościoła na pamiątkę Misji Świętych przeprowadzonych w dniach 15-22 listopada 1998 r. przed Nawiedzeniem Matki Bożej w Jasnogórskim Wizerunku oraz Misji Świętych (20 rocznica powstania parafii) przeprowadzonych w dniach 12-20 marca 2016 r.

Do parafii należy 12 995 mieszkańców Osiedla: Północ, Trzebińska, kard. S. Wyszyńskiego, Niepodległości i przyległych ulic.

Odpust: Matki Bożej Różańcowej (1 niedziela października)

Obecnie proboszczem parafii jest ks. kan. Grzegorz Pieróg (od 2012 roku).

Msze św. w niedziele i święta: 6:30, 8:00, 10:00, 11:30, 13:00, 17:00, 20:00

W tygodniu: 6:30, 8:00, 18:00

W budynku plebanii znajduje się Dom Sióstr Służebniczek Starowiejskich, w którym jest urządzona kaplica pw. Miłosierdzia Bożego z obrazem „Jezu Ufam Tobie”. W kaplicy znajduje się relikwiarz bł. Edmunda Bojanowskiego – założyciela Zgrom. Sióstr Służebniczek.

Bibliografia:

- *Kronika parafialna parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Chrzanowie,*
- *Informator Archidiecezji Krakowskiej 2017/2018 r.*

Kościół pw. Świętej Rodziny w Chrzanowie – Osiedle „Południe”

Osiedle „Południe” od początku swojego istnienia należało do parafii św. Jana Chrzciciela w Kościelcu. Ze względu na szczupłość miejsca – kościół w Kościelcu nie mógł zaspokoić potrzeb wiernych z nowego, rozrastającego się osiedla „Południe”. Z inspiracji ks. Edwarda Wielgusa (1937-2013) proboszcza kościeleckiej parafii rodziła się myśl wybudowania nowego kościoła i utworzenia oddzielnej parafii na osiedlu. Starania o powstanie świątyni rozpoczęło się na początku 1981 r. Po okresie starań, w 1983 r. wydane zostało pozwolenie na rozpoczęcie budowy nowej świątyni. W miejscu przewidywanej lokalizacji kościoła w latach 1984-1986 zostały wykupione działki gruntowe. Projekt kościoła opracował arch. Zbigniew Dyjas z Tych. Na

początku czerwca 1990 r. rozpoczęto pierwsze prace ziemne. Początkowo zakładano, że kościół będzie wybudowany dla powstającego bardzo dużego osiedla bloków mieszkalnych. Po przemianach ustrojowych w 1989 r. upadła wizja budowy wielkiego osiedla i już nie było konieczności budowania tak wielkiego kościoła. Dalsze prace przy budowie zostały przerwane. Początkowo kościół miał być pod wezwaniem św. Krzysztofa. Pierwszym duszpasterzem i organizatorem budowy kościoła został mianowany 20.06.1990 r. ks. Rafał Domagała (1954-2003). 25 września 1990 r. w czasie pierwszej Mszy św. na placu budowy kościoła Metropolita Krakowski ks. kard. Franciszek Macharski (1927-2016) poświęcił krzyż i plac budowy. W ramach wizytacji biskupiej parafii w Kościelcu – 22.12.1991 r. wizytował plac budowy ks. bp Albin Małysiak (1917-2011) biskup krakowski.

W 1993 r. na istniejących już fundamentach rozpoczęto wznosić, już według nowych planów, zupełnie inną bryłę kościoła. Do prowadzenia tego dzieła w czerwcu 1993 r. został skierowany ks. Andrzej Kopicz (ur. 1957), który już w sierpniu tego roku odprawił na placu budowy pierwszą Mszę św. Zdecydowano również, że kościół będzie pod wezwaniem Świętej Rodziny. Dokonano szeregu zmian architektonicznych projektu w stosunku do pierwotnego. Autorami ostatecznej wersji budowy kościoła byli: prof. dr hab. inż. Zbigniew Janowski, arch. Marian Stępniewski-Janowski i arch. Maciej Strojny. Inspektorem nadzoru był inż. Jan Grzybek. Prace murarskie wykonywali m.in. Kazimierz Gontek i Stanisław Drożdż. W kwietniu 1994 r. – obok krzyża stojącego na placu budowy, wybudowana została kaplica z desek zadaszona i obita papą, w której odprawiwały się Msze św. i nabożeństwa.

Uroczystość poświęcenia i wmurowania kamienia węgielnego odbyła się 29.10.1994 r. Kamień przywieziony z Nazaretu poświęcił i wmurował ks. kard. Franciszek Macharski.

25 grudnia 1994 r. ks. bp Kazimierz Nycz (ur. 1950) biskup krakowski, w koncelebrze z ks. A. Kopiczem i ks. Mariuszem Dziubą (ur. 1965) od czerwca 1994 r. pomoc w pracy duszpasterskiej tworzącej się parafii, odprawili Mszę św. tzw. „pasterkę”. Był to równocześnie pierwszy odpust parafialny ku czci Świętej Rodziny.

Erygowanie nowej parafii na Osiedlu „Południe” nastąpiło 25.06.1995 r. Okręg parafialny został wydzielony z zachodniej części parafii Kościelec. Pierwszym proboszczem został ks. Andrzej Kopicz (proboszczem był do grudnia 2004 r.). Dalsze prace przy wyposażeniu świątyni dokonywane były przy proboszczu ks. Edwardzie Kwarciaku. W sierpniu 1995 r. rozebrana została drewniana kaplica – deski były potrzebne do wykończenia dachu kościoła.

Kościół usytuowany jest samotnie na szczycie wzgórza, na które prowadzi długa i wąska droga wśród pól i nieużytków. Powierzchnia użytkowa kościoła wynosi 450 m², natomiast pojemność wynosi 1000 osób.

W prezbiterium kościoła znajduje się główny ołtarz, w którym umieszczony jest obraz Świętej Rodziny przekazany przez macierzystą parafię św. Jana Chrzciciela w Kościelcu jako dawne wyposażenie świątyni z XIX wieku. Obraz był poddany renowacji w 1995 r. Obok głównego ołtarza znajdują się dwa okna z witrażami przedstawiającymi rodziców Matki Bożej: św. Anny i św. Joachima. W pobliżu ołtarza ofiarnego stoi figura Matki Bożej Różańcowej z Lourdes oraz marmurowa chrzcielnica z metalową pokrywą.

W nawie kościoła, po obu stronach znajdują się przyścienne drewniane niewielkie dwa boczne ołtarze z obrazami: Matki Bożej Nieustającej Pomocy i ECCE HOMO (na wzór obrazu pędzla św. Brata Alberta).

Ołtarze boczne, konfesjonały (4), ławki, obudowę obrazów Drogi Krzyżowej i boazerie ścian bocznych wykonała w 2004 r. Pracownia Stolarska inż. Andrzeja Kazimierza Wawro z Brzeźnicy k. Wadowic. Obrazy Drogi Krzyżowej oraz organy muzyczne na chórze pochodzą z daru parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Mistrzejowicach - z inicjatywy proboszcza ks. prał. Józefa Proroka (1995 r.).

W ścianie nawy kościoła znajduje się okratowana wnęka z figurą Pana Jezusa Frasobliwego podarowaną przez ks. Edwarda Kwarciaka ówczesnego proboszcza. Obok na ścianie umieszczona jest płasko-rzeźba odlana z brązu ks. kard. Stefana Wyszyńskiego pochodząca ze zlikwidowanej w 2009 roku Szkoły Podstawowej Nr 4 w Osiedlu Stella w Chrzanowie. W nawie obok ławek usytuowana jest figura Najśw. Serca Pana Jezusa, a na ścianie wisi zabytkowy obraz św. Antoniego. Z prawej strony nawy kościoła wybudowana jest Kaplica Rodzin pw. św. Jana Pawła II i św. Joanny Beretty Molla. Kaplicę urządził proboszcz ks. Edward Kwarciak z zamiarem rozpowszechniania wśród wiernych parafian kultu św. Joanny patronki rodzin, rodzin rozbitych i narzeczonych przygotowujących się do małżeństwa.

W kaplicy znajduje się ołtarz z tabernakulum i krzyżem z figurą Pana Jezusa Ukrzyżowanego. Pod mensą ołtarza ofiarnego umieszczone są w ozdobnej szkatule relikwie bł. Innocentego XI papieża w latach 1676-1689, beatyfikowanego w 1956 r. Na ścianie obok ołtarza znajdują się ogromne portrety św. Joanny Beretty Molla (1922-1962, beat. 1994, kanon. 2004) oraz św. Jana Pawła II (1920-2005, beat. 2011, kanon. 2014). Obrazy namalował artysta malarz Zbigniew Gierczak. W kaplicy znajdują się relikwie św. Jana Pawła II, św. Faustyny Kowalskiej oraz św. Joanny Beretty Molla (uroczyście wprowadzonej do kościoła 30.09.2007 r.).

Na ścianach kaplicy zawieszono są obrazy: Jezusa Miłosiernego JEZU UFAM TOBIE, św. Faustyny Kowalskiej, św. Maksymiliana Kolbe i św.

Barbary (przy organach muzycznych). Na uwagę zasługuje konfesjonał dla słabo słyszających – nie spotykany w kościołach chrzanowskich. W ogrodzie przykościelnym ustawiony jest drewniany krzyż o wys. 12 m. upamiętniający Misje Święte przeprowadzone w parafii w roku 1998 oraz 2008. Przy wjeździe na teren kościoła usytuowana jest kapliczka z figurą św. Krzysztofa – patrona kierowców, wybudowana w 2005 r. na pamiątkę patrona kościoła, którego wezwaniem miał być budowany kościół.

Do parafii należy 7 tysięcy mieszkańców osiedla „Południe” oraz osiedla „Stella”.

Odpust: Świętej Rodziny (I niedziela po Bożym Narodzeniu).

Obecnie proboszczem parafii jest ks. kan. Grzegorz Masny (od 2015 r.).

Msze św. w niedziele i święta: 7:30, 9:00, 10:30., 12:00, 13:15., 17:00

W tygodniu: 7:00, 18:00

Bibliografia:

1. *Kronika parafialna parafii pw. Świętej Rodziny w Chrzanowie – Osiedle „Południe”.*
2. *Informator Archidiecezji Krakowskiej 2017/2018 r.*

Kościół pw. Miłosierdzia Bożego w Chrzanowie – Kąty

W dniu 11 września 1981 r. decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach – Wydział ds. Wyznań, macierzysta parafia św. Mikołaja w Chrzanowie otrzymała zezwolenie na budowę kaplicy i punktu katechetycznego na Kątach – obok neogotyckiej kaplicy z 1896 r. stojącej przy głównej drodze w kierunku Katowic. Projekt kaplicy i sal katechetycznych opracowany został przez zespół architektów: Jacenty Grelowski, Alicja Bębenek oraz konstruktor Aleksander Datoń i zatwierdzony został 06.10.1982 r. przez Naczelnika Miasta i Gminy w Chrzanowie. Budowę rozpoczęto w 1984 r. W tym samym roku obiekt został wymurowany z cegły do płyty górnej włącznie z żelbetowym stropem.

W roku 1985 wykonana została więźba dachowa oraz pokrycie dachu blachą ocynkowaną. Wewnątrz i zewnątrz położone zostały tynki, Podłoga została wyłożona płytkami lastrico. Osadzono drzwi i okna z aluminium w kolorze brązowym. Wewnątrz ustawiony został ołtarz drewniany oraz 18 ławek stałych. W ścianie umocowano tabernakulum pancerne – ogniotrwałe ze stali nierdzewnej, a na ścianie głównej umieszczono duży obraz Pana Jezusa Miłosiernego „Jezu Ufam Tobie” namalowany w 1985 r. przez artystkę malarzkę Krystynę Gabor z Krakowa.

Bryła świątyni przypomina namiot wsparty na wysokim betonowym filarze, który wystając ponad dach świątyni tworzy nowoczesną formę krzyża. Poszukując wezwania dla budującej się kaplicy, Metropolita Karkowski ks. kard. Franciszek Macharski (1927-2016) akceptował tytuł kaplicy pw. Miłosierdzia Bożego – jako kaplicy filialnej parafii św. Mikołaja w Chrzanowie. Obiekt zbudowano i wyposażono z ofiarności mieszkańców Kąty oraz macierzystej parafii św. Mikołaja. Pierwszym organizatorem i budowniczym kaplicy był ks. Wojciech Bryja (1945-2017) wikariusz parafii św. Mikołaja. Nowe dzieło sakralne poświęcił 29.11.1985 r. ks. kard. F. Macharski, który 12 czerwca 2002 r., powołał na Kątach odrębny ośrodek duszpasterski, a duszpasterzem ośrodka mianował ks. Jana Żurowskiego, który po erygowaniu parafii (04.03.2003 r.) został pierwszym proboszczem w Chrzanowie – Kątach. Proboszczem był do 2009 r.

W 1990 r. zbudowano przy kaplicy dzwonnice, którą ufundował Polak z Australii, właściciel firmy polonijnej ENERGOKAM na terenie dawnej kopalni „Matylda” produkującej urządzenia ochrony środowiska: Władysław Kamusiński i jego żona Barbara. Na dzwonnicy umieszczony jest dzwon. Dzwonnice poświęcił 27.10.1990 r. ks. bp. Albin Małysiak (1917-2011) – sufragan Krakowski. Po utworzeniu samodzielnej parafii, ówczesny proboszcz wraz z parafianami podjęli próbę rozbudowy niewielkiej świątyni i parku przykościelnego.

W 2004 r. powiększono wewnętrzną powierzchnię dotychczasowej kaplicy przez wyburzenie ścian działowych i ogólny remont. Dalsze prace remontowe i adaptacyjne w kościele oraz w parku przykościelnym wykonane były w latach 2005-2017.

W roku 2005 wykonano nowy ołtarz z obrazem Pana Jezusa Miłosiernego „Jezu Ufam Tobie”, w ramie górą półkolistą, na wzór obrazu znajdującego się w sanktuarium w Krakowie – Łagiewnikach. Równocześnie wykonano nowe tabernakulum, ołtarz ofiarny, ambonkę i krzyż procesyjny. W ołtarzu umieszczona jest figura Matki Bożej Niepokalanej.

W 2006 r. urządzono kaplicę Matki Bożej Nieustającej Pomocy z ołtarzem i ozdobnym obrazem. W kaplicy znajduje się chrzcielnica, obraz św. Siostry Faustyny Kowalskiej oraz Jej relikwiarz z doczesnymi szczątkami podarowany 30.11.2002 r. przez Siostry Matki Bożej Miłosierdzia z Łagiewnik. Obudowę relikwiarza wykonał w 2012 r. parafianin Tadeusz Motyka. Obok kaplicy znajdują się feretrony z figurą św. Barbary i św. Antoniego z Padwy (rzeźby drewniane).

W 2010 r. urządzono Kaplicę Najświętszego Serca Pana Jezusa z ołtarzykiem i figurą. W kaplicy umieszczony jest na ścianie obraz Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny. Kaplicę oraz nowy konfesjonał poświęcił 14.10.2010 r. ks. kard. Franciszek Macharski – arcybiskup krakowski senior.

Nowe okna z witrażami Świętych i Błogosławionych Pańskich wykonano w roku 2013 i 2015. Obrazy Drogi Krzyżowej malowane olejnno podarowane zostały w 2011 r. przez Kapelana Kaplicy Szpitalnej w Chrzanowie.

W 2017 r. odnowione zostało wnętrze świątyni oraz ołtarz główny. Świątynia posiada chór muzyczny z organami.

Obok kościoła usytuowany jest drewniany Krzyż Misyjny o wys. 7 m. upamiętniający pierwsze parafialne Misje Święte przeprowadzone w 2006 r. W pobliżu znajduje się drewniana zadaszona kapliczka na słupku z figurką Pana Jezusa Frasobliwego.

W przykościelnym parku powstałym w latach 2013-2014 ustawiona jest figura Pana Jezusa Miłosiernego o wys. 2 m na cokole. Figura betonowa w kolorze białym została wykonana przez Pracownię w Piekarach Śląskich i poświęcona została w Roku Wiary 2012/2013 przez ks. prałata Stefana Misińca byłego proboszcza parafii św. Mikołaja w Chrzanowie w dniu 7 kwietnia 2013 r.

Do parafii należy 1500 mieszkańców Osiedla Kąty.

Odpust: Niedziela Miłosierdzia Bożego.

Obecnie proboszczem parafii jest ks. kan. Paweł Zięba (od 2009 r.).

Msze św. w niedziele i święta: 8:30, 10:30, 15:00

W tygodniu: pon., środa, piątek: 18:00; wtorek, czwartek, sobota: 8:00

Przy ulicy Śląskiej 62a znajduje się Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Sióstr Służebniczek Starowiejskich, w którym jest urządzona kaplica pw. Matki Bożej Częstochowskiej z obrazem. W kaplicy znajduje się relikwiarz bł. Edmunda Bojanowskiego – założyciela Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej.

Bibliografia:

1. *Kronika parafialna św. Mikołaja w Chrzanowie.*
2. *Kronika parafialna parafii pw. Miłosierdzia Bożego Chrzanów.*
3. *Informator Archidiecezji Krakowskiej 2017/2018 r.*
4. Informacje ustne parafian.

O autorze

Józef Adamczyk

ur. w 1937 r. w Chrzanowie, emeryt, mieszka w Chrzanowie. Jest autorem publikacji: „Przydrożne kapliczki, krzyże i figury w Chrzanowie”, „Przydrożne kapliczki, krzyże i figury. Balin, Luszowice, Okradziejówka, Płaza, Pogorzyce, Żrebce” (współautor), „Śladami świętych i błogosławionych oraz kandydatów na ołtarze”, „Przydrożne kapliczki, krzyże i figury gminy Alwernia” (współautor), „Cmentarze parafii Regulice –maszynopis” (współautor), „Miejsca pamięci na terenie miasta i gminy Chrzanów” (współautor). Jest autorem „Kroniki parafii i kościoła pw. Matki Bożej Różańcowej w Chrzanowie do 2009 r.”

Miłośnik kapliczek, figur i krzyży przydrożnych oraz koronowanych wizerunków Matki Bożej. Jest w posiadaniu „Krajoznawczej odznaki im. Jana Pawła II” w stopniu brązowym, srebrnym, złotym i z diamentami.

Spis treści

Kaplica pw. Jezusa Miłosiernego w Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie	3
Kościół parafialne w Chrzanowie Archidiecezja krakowska, dekanat Chrzanów	19
Kościół pw. Świętego Mikołaja w Chrzanowie – Centrum ...	21
Kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Kościelcu	27
Kościół pw. Matki Boskiej Ostrobramskiej w Chrzanowie – Rospontowa	33
Kościół pw. Matki Bożej Różańcowej w Chrzanowie ul. J. Kusocińskiego	39
Kościół pw. Świętej Rodziny w Chrzanowie – Osiedle „Południe”	45
Kościół pw. Miłosierdzia Bożego w Chrzanowie – Kąty	51
O autorze.....	55